

Zeměpis

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	<p>Předmět ZEMĚPIS je v rámci základního vzdělání součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět má kromě přírodovědného též společenskovědní charakter a přesahuje tak do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zeměpis vede žáky ke studiu interakce mezi člověkem a různorodým prostředím. Studuje rozmístění a charakteristiku jevů, událostí a lidí v prostoru a čase.</p> <p>Cílem zeměpisného vzdělání je získat geografickou gramotnost, jež vede k porozumění procesům a vztahům mezi lidmi a prostředím, v němž se lidé pohybují. Zeměpis svým obsahem přispívá k osvojení schopností a dovedností získávat, třídit a přiměřeně hodnotit geografické informace. Prostřednictvím zeměpisu si žák vytvoří vlastní názory a postoje k problematice vztahů odlišných kultur, národů a náboženství.</p> <p>V rámci zeměpisu dochází ke vzájemnému propojování znalostí a dovedností získaných v jiných předmětech a tím tak současně značně přispívá k dosažení řady kompetencí vymezených v průřezových tématech RVP – Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova. Předmět vyučujeme v primě až septimě s časovou dotací 2 hodin týdně. V kvartě je do výuky zařazena terénní geografická exkurze. Výuka zeměpisu probíhá neděleně v učebně vybavené dataprojektorem, videem a interaktivní tabulí. K dispozici je též obsáhlý soubor nástěnných map a tematické atlasy. K výuce je možné využívat i multimediální učebnu.</p> <p>Digitální gramotnost je rozvíjena prací s daty, které žáci získávají z odborných internetových zdrojů. Tvorba prezentace v MS PowerPointu respektuje autorský zákon. V zeměpise rozvíjíme digitální kompetenci žáků tím, že vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy; seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi; klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě. Pro talentované žáky je každoročně připravena Olympiáda ze zeměpisu. Pro studenty maturitních ročníků, kteří se rozhodnout psát práci ze zeměpisu, potom soutěž středoškolské odborné činnosti (SOČ).</p> <p>Vyučovací předmět Zeměpis využívá k poznávání, zobrazování a hodnocení geografického prostředí digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní přístup žáků při práci s informačními zdroji. Některé vyučovací hodiny jsou založeny na činnostech s vybranými geografickými informačními systémy, s digitálními mapami, s aplikacemi dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování. V zeměpise rozvíjíme digitální kompetence žáků tím, že je vedeme k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy. Dále seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi. V neposlední řadě klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě.</p> <p>V hodinách zeměpisu se při výuce většiny učiva průběžně naplňují okruhy průřezových témat:</p> <ul style="list-style-type: none">- Osobnostní a sociální výchova: zejména výchova k sebekontrolě, cvičení pozornosti, soustředění a dovednosti řešení problému; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěžních situací; zvládnutí učebních problémů.- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: historické kořeny zeměpisu a jeho úloha ve vzdělanosti lidstva.- Mediální výchova: kritické hodnocení mediálních produktů.- Digitální gramotnost: práce s datovými zdroji.

Název předmětu	Zeměpis
	<p>K prohloubení a rozšíření znalostí a dovedností žáků mohou posloužit volitelné předměty v posledních dvou ročních studiu.</p> <p>Výuka zeměpisu je doplňována už tradičně účastí žáků v Zeměpisné olympiádě, popř. volbou souvisejícího tématu seminární práce v závěrečném ročníku studia.</p> <p>Profil absolventa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Absolvent má zeměpisné znalosti a dovednosti na úrovni potřebné pro úspěšné studium na vysoké škole. 2. Je schopen vyjádřit své myšlenky slovně i písemně, popsat reálnou situaci a dokáže aplikovat zeměpisné poznatky při řešení praktických problémů. 3. Chápe vnitřní souvislosti mezi učivem zeměpisu, dějepisu a dalších přírodovědných i společenských předmětů. 4. Je schopen vyhledávat, hodnotit a využívat při učení různé zdroje informací, osvojit si metody individuálního studia a samostatné práce s informacemi. Ke své činnosti účelně využívá tablet či chytrý telefon, PC nebo osobní kalkulátor (demografie). 5. Žáci akceptují zeměpis jako součást kultury.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět vyučujeme v primě až septimě po dvou hodinách týdně. Učebny jsou vybaveny počítačem, datovým projektorem, případně interaktivní tabulí a připojením na internet. Používáme učebnice schválené MŠMT a určené pro danou věkovou kategorii. V případě potřeby mohou učitelé použít počítačové učebny.
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Geografie • Geologie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k řešení problémů: Žák vnímá nejrůznější problémové situace a na základě získaných poznatků tyto úkoly řeší. V předmětu zeměpisu zejména aplikuje poznatky z dějepisu, ale i dalších předmětů.</p> <p>Kompetence komunikativní: Žák logicky formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, tj. je schopen odpovídat na doplňovací otázky typu „proč“, „co by se stalo, kdyby...“ ad. V souvislosti s výše uvedenými kompetencemi k řešení problémů je žák schopen vytvářet vlastní mluvené (popř. psané) projevy. Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné dokumenty (písemné, obrazové i zvukové), a tím je motivuje k analýze a společné diskusi. Rovněž zadáváním referátů (prezentací) vede učitel žáky k tomu, aby vyslovovali své názory, zaujímal postoje, obhajovali je, byli schopni akceptovat protiargumenty a vzájemně tolerovali své názory.</p> <p>Kompetence sociální a personální: Se závěrem uvedeným výše v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí souvisí rozvoj kompetence sociální a personální: Učitel vede žáka ke komunikaci nejen mezi nimi, ale také mezi žákem a jeho spolužáky (diskuse). Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i mluvené). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky i pochvaly, navrhnout jiná další možná, lepší řešení apod. Na druhou stranu se žáci tímto učí přijímat kritiku ze strany svých vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatků vyvarovat. Žák spolupracuje ve skupině, zná svou roli, podílí se na zpracování úkolu. Umí poskytnout pomoc, ale také se nezdráhá o ni požádat. Proto v rejstříku používaných metod a forem nechybí skupinová práce, partnerské vyučování apod. Sociální a personální kompetence vedou ke schopnosti empatie. Žák by se tedy neměl dopouštět zjednodušujícího odsuzování, ale měl by vždy posuzovat daný historický i regionální kontext. Zeměpis učí žáka také rozpoznat znaky manipulativního působení a jeho nebezpečí, takže patřičnou pozornost věnujeme též totalitním systémům. Žák se učí respektu a toleranci k jiným lidem, jiným názorům, jiným kulturám, jiným náboženstvím a neodsuzuje je. Zároveň odmítá útlak a hrubé</p>

Název předmětu	Zeměpis
	<p>zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Zeměpis vede k pochopení eskalující spirály násilí a učí hledat také jiná řešení. Na vybraných příkladech ukazuje zeměpis altruistické a obětavé postoje i příklady opačné. Žák chápe důležitost i podmíněnost zákonů pro život společnosti. Diktatury a demokracie pak slouží jako modelové příklady řízení států. Žák projevuje pozitivní postoj k jiným kulturám.</p> <p>Kompetence občanská: Žák i na základě vyučovacího předmětu zeměpis respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot a je schopen vcítit se do situací ostatních lidí. Předmět zeměpis zde spolupůsobí s ostatními předměty na celkovém rozvoji občanských kompetencí. Zároveň je žák schopen zhodnotit, která společnost v lidských dějinách nerespektovala lidská a občanská práva.</p> <p>Kompetence k podnikavosti: Žák cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o svém dalším studiu a budoucím povolání, a proto se i v rámci předmětu zeměpis zaměřuje na teoretickou i praktickou využitelnost znalostí a dovedností v dalších oborech a oblastech lidské činnosti. V rámci předmětu se tak např. seznamuje s vývojem nových technologií a nových přístupů a postupů (zvl. vývoj nástrojů a výrobních prostředků, vývoj techniky a z něj vyplývající změny každodennosti, vývoj zbraní používaných ve světových konfliktech, práce s AV médií, tvorba prezentací, role médií v dané době apod.). Musí si také uvědomit nezastupitelnou roli, kterou má znalost především dějin euroatlantického prostoru a moderních českých (československých) a světových dějin pro orientaci v současném světě.</p> <p>Kompetence k učení: Žák ve shodě s klíčovými kompetencemi k učení dle RVP G vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie: Učitel vede žáka k tomu, aby sám v textových a jiných pomůckách vyhledal příklady zkoumaného jevu, sám stanovil pravidla pro tento jev typická a následně aby se sám pokusil vytvořit příklady vlastní, kde by právě získané vědomosti uplatnil. Nezbytností je, aby žák poznával smysl a cíl učení, chápal důležitost poznávaného a uvědomoval si možnosti svého dalšího zdokonalování. Toho lze dosáhnout například předkládáním složitějších a rozsáhlejších textů (dobových dokumentů) či promítání dobových obrazových i zvukových záznamů.</p> <p>Kompetence digitální: Digitální kompetence rozvíjíme především v oblasti se zaměřením na: Internet: Žák je veden k samostatnému vyhledávání informací, ověřování jejich pravdivosti, používání vyhledávačů Google, Wikipedie, oficiálních stránek úřadů a institucí, vyhledání obrázku a jeho stažení do dokumentu, dále k vyhledávání map (historických či zeměpisných) nebo k vyhledání videí nebo dokumentů na kanálu YouTube. Učitel vede žáky k bezpečnému chování na internetu. Textový editor-WORD: Učitel vede žáky k samostatné schopnosti vytvoření a uložení dokumentu, seznamuje žáky s základními typografickými pravidly a vede k jejich dodržování, učí žáky používat kontrolu pravopisu, vkládání poznámek pod čarou, vkládání obrázku. Moodle: Žák je schopen vyhledat domácí úkol a materiály pro výuku, stáhnout si pracovní list, uložit úkol ve formátu Word nebo jako online text. E-mail: Žák je seznámen se základními pravidly e-mailové komunikace mezi učitelem a žákem, je veden k jejich dodržování. Je schopen odeslat e-mail s přílohou. MS PowerPoint: Žák je seznámen se základními pravidly pro tvorbu prezentací v souladu s autorským zákonem, je schopen sám prezentace vytvářet. Umí pracovat se zdroji, ovládá správný zápis citací. Žáci využívají meteostanici ke sběru dat pro následné zpracování kancelářským softwarem.</p>
Způsob hodnocení žáků	Student je veden k tomu, aby dokázal kriticky zhodnotit svoji práci i práci ostatních. Poslouží mu k tomu průběžně zadávané testy i činnost v hodině, kdy porovnává své výsledky s prací ostatních. Kritéria hodnocení studentů vycházejí ze školního a

Název předmětu	Zeměpis
	klasifikačního řádu a studenti jsou s nimi seznámeni na začátku klasifikačního období - viz https://www.gymkh.cz/pravidla-hodnoceni-v-predmetech/